

ANONİM VE LİMİTED ŞİRKETLERİN SERMAYELERİNİ YENİ ASGARİ TUTARLARA YÜKSELTMELERİNE VE KURULUŞU VE ESAS SÖZLEŞME DEĞİŞİKLİĞİ İZNE TABİ ANONİM ŞİRKETLERİN BELİRLENMESİNE İLİŞKİN TEBLİĞ YAYIMLANDI

ÖZET : Tebliğ’de Anonim ve limited şirketlerin sermayelerini 14 Şubat 2014 tarihine kadar yeni asgari tutarlara yükseltmelerine ve kuruluşu ile esas sözleşme değişikliği işlemleri Gümrük ve Ticaret Bakanlığının iznine tabi olan şirketlerin belirlenmesine ilişkin açıklamalar yer almıştır.

15 Kasım 2012 tarihli ve 28468 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Anonim ve Limited Şirketlerin Sermayelerini Yeni Asgari Tutarlara Yükseltmelerine Ve Kuruluşu ve Esas Sözleşme Değişikliği İzne Tabi Anonim Şirketlerin Belirlenmesine İlişkin Tebliğ’de

- Kuruluşu ve esas sözleşme değişikliği işlemleri Gümrük ve Ticaret Bakanlığının iznine tabi olan anonim şirketleri belirlemek ve bu şirketlerde izin alınmasına,
- Anonim ve limited şirketlerin sermayelerinin yeni asgari tutarlara yükseltilmesine,

ilişkin usul ve esasları düzenlenmiştir. Bu usul ve esaslara ilişkin açıklamalar aşağıdaki gibidir.

I-Kuruluşu ve esas sözleşme değişikliği işlemleri Gümrük ve Ticaret Bakanlığının iznine tabi olan anonim şirketler

6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun Anonim Şirketlerle ilgili olarak “Devletin Gözetimi” Başlıklı Bölümünde yer alan 333’üncü maddesinde aşağıdaki düzenleme yer almaktadır.

“MADDE 333- (1) Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca yayımlanacak tebliğle, faaliyet alanları belirlenip, ilan edilecek anonim şirketler Gümrük ve Ticaret Bakanlığının izni ile kurulur. Bu şirketlerin esas

sözleşme değişiklikleri de aynı Bakanlığın iznine bağlıdır. Bakanlık incelemesi sadece kanunun emredici hükümlerine aykırılık bulunup bulunmadığı yönünden yapılabilir. Bunun dışında hukuki konumu, niteliği ve işletme konusu ne olursa olsun anonim şirketin kuruluşu ve esas sözleşme değişiklikleri herhangi bir makamın iznine bağlanamaz.” Bu şirketlerde esas sözleşmenin değiştirilmesine ilişkin olarak da 453’üncü maddede aşağıdaki düzenleme yer almaktadır.

“**MADDE 453-** (1) Genel kurul, esas sözleşmenin değiştirilmesi için toplantıya çağrıldığı takdirde; 333 üncü madde uyarınca Gümrük ve Ticaret Bakanlığının izninin alınmasının gerekli olduğu şirketlerde izni alınmış, diğer şirketlerde, yönetim kurulunca karara bağlanmış bulunan değişiklik taslağının, değiştirilecek mevcut hükümlerle birlikte 414 üncü maddenin birinci fıkrasının birinci cümlesinde belirtildiği şekilde ilanı gerekir. Genel kurulun kararına 421 inci maddede öngörülen nisaplar uygulanır.”

Bu düzenlemelere istinaden yukarıda belirtilen Tebliğde, kuruluşu ve esas sözleşme değişikliği işlemleri Bakanlık iznine tabi olan şirketler aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

- Bankalar,
- finansal kiralama şirketleri,
- faktoring şirketleri,
- tüketici finansmanı ve kart hizmetleri şirketleri,
- varlık yönetim şirketleri,
- sigorta şirketleri,
- anonim şirket şeklinde kurulan holdingler,
- döviz büfesi işleten şirketler, umumi mağazacılıkla uğraşan şirketler,
- tarım ürünleri lisanslı depoculuk şirketleri, ürün ihtisas borsası şirketleri,
- bağımsız denetim şirketleri,
- gözetim şirketleri,
- teknoloji geliştirme bölgesi yönetici şirketleri,
- 28/7/1981 tarihli ve 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa tabi şirketler
- serbest bölge kurucusu ve işleticisi şirketlerin kuruluşları

Ancak kayıtlı sermaye sistemine kabul edilen Sermaye Piyasası Kanununa tabi halka açık anonim şirketlerin kayıtlı sermaye tavanı içinde yapacakları sermaye artışlarında Bakanlık izni aranmamaktadır.

Bu şirketlerin kurulabilmesi için İç Ticaret Genel Müdürlüğünden aşağıda belirtilen belgelerle başvurarak izin almaları zorunludur:

- a) Kurucuların imzaları noter tarafından onaylanmış esas sözleşme,
- b) Kuruluşu, diğer resmi kurumların uygun görüşünü veya iznini gerektiren şirketler için uygun görüş veya izin yazısı.

Yine bu şirketlerin, esas sözleşme değişikliklerinin genel kurulda görüşülebilmesi için aşağıda belirtilen belgelerle başvurarak İç Ticaret Genel Müdürlüğünden izin almaları zorunludur:

- a) Esas sözleşme değişikliğine ilişkin yönetim kurulu kararının noter onaylı örneği,
- b) Esas sözleşmenin değişen maddesinin/maddelerinin yeni metni,
- c) Esas sözleşme değişikliği diğer resmi kurumların uygun görüşünü veya iznini gerektiren şirketler için uygun görüş veya izin yazısı,
- ç) Sermaye artırımına ilişkin esas sözleşme değişikliğinde;
 - 1) Sermayenin tamamının ödendiğine, karşılıksız kalıp kalmadığına ve şirket özvarlığının tespitine ilişkin yeminli mali müşavir veya serbest muhasebeci mali müşavir raporu,
 - 2) Sermaye artırımının iç kaynaklardan yapılması halinde, iç kaynaklardan karşılanan tutarın şirket bünyesinde gerçekten var olduğuna ilişkin yeminli mali müşavir veya serbest muhasebeci mali müşavir raporu, denetime tabi şirketlerde ise denetçinin bu tespitlere ilişkin raporu,
 - 3) Konulan aynı sermaye ile sermaye artırımı sırasında devralınacak işletmeler ve ayınların değerinin tespitine ilişkin mahkemece atanan bilirkişi tarafından hazırlanmış değerlendirme raporları,
 - 4) Konulan aynı sermaye üzerinde herhangi bir sınırlamanın olmadığına dair ilgili sicilden alınacak yazı,
 - 5) Aynı sermaye olarak konulan taşınmazın, fikri mülkiyet haklarının ve diğer değerlerin kayıtlı buldukları sicillere şerh verildiğini gösteren belge.

d) Sermayenin azaltılmasına ilişkin esas sözleşme değişikliğinde; sermayenin azaltılmasına rağmen şirket alacaklılarının haklarını tamamen karşılayacak miktarda aktifin şirkette mevcut olduğunun belirlenmesine ilişkin yeminli mali müşavir raporu, denetime tabi şirketlerde ise denetçinin bu tespitlere ilişkin raporu.

Bakanlık izninin, şirketin kuruluşunda ticaret sicili müdürlüğüne tescil başvurusundan önce, esas sözleşme değişikliklerinde ise genel kurul tarihinden önce alınması gerekir. Bakanlık izni alınmadan kuruluş ve esas sözleşme değişikliği işlemleri ticaret sicili müdürlüğüne tescil edilememektedir.

II. Anonim ve Limited Şirketlerin Sermayelerinin Yeni Asgari Tutarlara Yükseltilmesi

1-6102 sayılı Türk Ticaret Kanununda Anonim ve Limited Şirketlerin Sermayelerine İlişkin Düzenlemeler

6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 332'inci maddesinin birinci fıkrasında anonim şirketlerin en az sermaye tutarı ile ilgili olarak aşağıdaki düzenleme yer almaktadır.

"MADDE 332- (1) Tamamı esas sözleşmede taahhüt edilmiş bulunan sermayeyi ifade eden esas sermaye ellibin Türk Lirasından ve sermayenin artırılmasında yönetim kuruluna tanınmış yetki tavanını gösteren kayıtlı sermaye sistemini kabuletmış bulunan halka açık olmayan anonim şirketlerde başlangıç sermayesi yüzbin Türk Lirasından aşağı olamaz. Bu en az sermaye tutarı Bakanlar Kurulunca artırılabilir.

..."

Yine Yasanın limited şirketlerle ilgili en az tutar başlığını taşıyan 580'nci maddesinde aşağıdaki düzenleme yer almaktadır.

"MADDE 580- (1) Limited şirketin esas sermayesi en az onbin Türk Lirasıdır.

(2) Bu maddede yazılı en az tutar, Bakanlar Kurulunca on katına kadar artırılabilir."

2-Mülga 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununda Yer Alan Düzenlemeler ile Diğer İdari Düzenlemeler

Mülga 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 272. maddesinde anonim şirketlerin asgari sermaye tutarı 5.000. TL, 507. maddesinde de limited şirketlerin asgari sermaye tutarı 500 TL olarak belirlenmişti. Ayrıca; Türk Ticaret Kanunu'nun bu maddelerindeki asgari sermaye tutarlarını on katına kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetkili kılınmıştı.

Bu kapsamda 19.01.2002 tarih ve 24645 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2001/3500 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile asgari sermaye tutarı, 19.01.2002 tarihinden geçerli olmak üzere anonim şirketler için 50.000.TL' ye, limited şirketler için de 5.000.TL'ye çıkarılmıştı.

3143 sayılı Sanayi ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 33'üncü maddesinde, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı kanunla yerine getirmekle yükümlü olduğu hizmetleri tüzük, yönetmelik, tebliğ, genelge ve diğer idari metinlerle düzenlemekle görevli ve yetkili kılınmıştı. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı bu yetkiye istinaden 30.12.2005 tarih ve 26039 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Anonim ve Limited Şirketlerin Sermayelerini Yeni Asgari Miktarlara Yükseltme Sürelerinin Uzatılmasına İlişkin Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Tebliğ No: İç Ticaret 2005/2) ile asgari sermaye artırımına ilişkin süreyi 31.03.2007 tarihine kadar uzatmıştı. Daha sonra muhtelif düzenlemelerle bu süre uzatılmıştı.

Son olarak 26.12.2009 tarih ve 27444 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan *Anonim Ve Limited Şirketlerin Sermayelerini Yeni Asgari Miktarlara Yükseltme Sürelerinin Uzatılmasına İlişkin Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (TEBLİĞ NO: İÇ TİCARET 2009/3)* ile bu süreler değiştirilmişti. Yapılan düzenleme ile sermayeleri 50 bin Türk Lirasından az olan anonim şirketler ile 5 bin Türk Lirasından az olan limited şirketlerin sermayelerini yeni asgari miktarlara yükseltme amacıyla en geç 31.12.2011 tarihi mesai bitimine kadar şirket merkezinin bulunduğu yer ticaret sicili memurluğuna müracaat etmeleri gerekmektedir.

Daha sonra Gümrük ve Ticaret Bakanlığı İç Ticaret Genel Müdürlüğü'nce çıkarılan ve Ticaret Sicili Memurluklarına gönderilen 3.1.2012 tarihli ve

B.21.0.İTG.0.10.00.01.351.04/056 sayılı yazıda 6102 sayılı TTK'nun 1.7.2012 tarihinde yürürlüğe girecek olması ve anılan Kanun ile limited şirket sermayesinin 10.000 TL olarak belirlenmesi, intibakını yapmamış çok sayıda şirketin bulunması ve bu şirketler hakkında tebliğ hükümlerine dayalı olarak 6762 sayılı TTK'nun 274 üncü maddesi gereğince Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nca işlem tesis edilmesinin zorluğu nedeni ile şirketlerin sermayelerini asgari miktara yükseltmek amacıyla Ticaret Sicili Memurluğuna müracaat etmeleri halinde, buna ilişkin tescil taleplerinin 6102 sayılı TTK'nun yürürlüğe gireceği 1.7.2012 tarihine kadar yerine getirilmesi gerektiği belirtilmişti. Bu konudaki açıklamalarımız ve çekincelerimiz 16.01.2012/ 31 sayılı Sirkülerimizde yer almıştı.

3-6103 sayılı Türk Ticaret Kanununun Yürürlüğü Ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunda Sermaye Artırımına İlişkin Süre

Anonim ve limited şirketlerin sermaye artırımına ilişkin olarak 6103 sayılı Türk Ticaret Kanununun Yürürlüğü Ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunun 20/1 fıkrasında "A nonim ve limited şirketler, Türk Ticaret Kanununun yayımı tarihinden itibaren üç yıl içinde

sermayelerini, anılan Kanunun 332 ve 580 inci maddelerinde öngörülen tutarlara yükseltirler; aksi hâlde mezkûr sürenin sonunda infisah etmiş sayılırlar." düzenlemesi yer almaktadır.

Bu düzenlemeye göre anonim şirketlerin ve limited şirketlerin sermayelerini 14 Şubat 2014 tarihine 6102 sayılı Yasada yer alan sermaye tutarlarına arttırmaları gerekmektedir.

4-Tebliğde Yapılan Düzenleme

Anonim ve Limited Şirketlerin Sermayelerini Yeni Asgari Tutarlara Yükseltmelerine Ve Kuruluşu ve Esas Sözleşme Değişikliği İzne Tabi Anonim Şirketlerin Belirlenmesine İlişkin Tebliğin 7'nci maddesinde aşağıdaki düzenleme yer almıştır.

“Sermayenin asgari tutarlara yükseltilmesi

MADDE 7 - (1) Sermayeleri ellibin Türk Lirasının altında olan anonim şirketler ile onbin Türk Lirasından az olan limited şirketlerin sermayelerini, 14/2/2014 tarihine kadar bu miktarlara yükseltmeleri gerekmektedir.

(2) Sermayelerini, 1/7/2012 tarihine kadar, mülga 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun 272 ve 507 nci maddeleri uyarınca Bakanlar Kurulunun 2001/3500 sayılı Kararı ile anonim ve limited şirketler için öngörülen asgari sermaye tutarına yükseltmeyen anonim ve limited şirketlerin de, birinci fıkra hükmü çerçevesinde sermayelerini yükseltmeleri gerekmektedir.

(3) Birinci ve ikinci fıkra kapsamında olan ve belirlenen süre içerisinde sermayelerini öngörülen tutarlara yükseltmeyen şirketler, bu sürenin sonunda infisah etmiş sayılırlar.”

Diğer taraftan 6103 sayılı Kanunun 20/2'nci fıkrasına göre sermayenin Türk Ticaret Kanununda öngörülen tutara yükseltilmesi için yapılacak genel kurullarda toplantı nisabı aranmamakta, kararlar toplantıda mevcut oyların çoğunluğu ile alınmakta ve şartları bulunsa bile 6762 sayılı Kanunun 389 uncu ve Türk Ticaret Kanununun 454 üncü maddelerinin uygulanmamaktadır.

15 Kasım 2012 tarihi itibarıyla yürürlüğe giren Anonim ve Limited Şirketlerin Sermayelerini Yeni Asgari Tutarlara Yükseltmelerine Ve Kuruluşu ve Esas Sözleşme Değişikliği İzne Tabi Anonim Şirketlerin Belirlenmesine İlişkin Tebliğ bu Sirkülerimiz ek olarak verilmiştir.

Saygılarımızla...

TEBLİĞ

Gümrük ve Ticaret Bakanlığından:

**ANONİM VE LİMİTED ŞİRKETLERİN SERMAYELERİNİ YENİ ASGARI
TUTARLARA YÜKSELTMELERİNE VE KURULUŞU VE ESAS
SÖZLEŞME DEĞİŞİKLİĞİ İZNE TABİ ANONİM
ŞİRKETLERİN BELİRLENMESİNE
İLİŞKİN TEBLİĞ**

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğın amacı;

- Kuruluşu ve esas sözleşme değişikliği işlemleri Gümrük ve Ticaret Bakanlığının iznine tabi olan anonim şirketleri belirlemek ve bu şirketlerde izin alınmasına,
- Anonim ve limited şirketlerin sermayelerinin yeni asgari tutarlara yükseltilmesine, ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, kuruluşu ve esas sözleşme değişikliği işlemleri Bakanlık iznine tabi olan anonim şirketler ile sermayeleri ellibin liranın altında olan anonim şirketleri ve sermayeleri onbin liranın altında olan limited şirketleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ, 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 210 uncu, 333 ve 453 üncü maddeleri ile 14/1/2011 tarihli ve 6103 sayılı Türk Ticaret Kanununun Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunun 20 nci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Tebliğde geçen:

- Bakanlık: Gümrük ve Ticaret Bakanlığını,
- Genel Müdürlük: İç Ticaret Genel Müdürlüđünü,
- Şirket: Bakanlık iznine tabi anonim şirketleri, ifade eder.

Kuruluşu ve esas sözleşme değişikliği işlemleri Bakanlık iznine tabi olan şirketler

MADDE 5 – (1) Bankalar, finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri, tüketici finansmanı ve kart hizmetleri şirketleri, varlık yönetim şirketleri, sigorta şirketleri, anonim şirket şeklinde kurulan holdingler, döviz büfesi işleten şirketler, umumi mağazacılıkla uğraşan şirketler, tarım ürünleri lisanslı depoculuk şirketleri, ürün ihtisas borsası şirketleri, bağımsız denetim şirketleri, gözetim şirketleri, teknoloji geliştirme bölgesi yönetici şirketleri, 28/7/1981 tarihli ve 2499 sayılı Sermaye

Piyasası Kanununa tabi şirketler ile serbest bölge kurucusu ve işleticisi şirketlerin kuruluşları ve esas sözleşme değişiklikleri Bakanlığın iznine tabidir. Ancak, kayıtlı sermaye sistemine kabul edilen Sermaye Piyasası Kanununa tabi halka açık anonim şirketlerin kayıtlı sermaye tavanı içinde yapacakları sermaye artışlarında Bakanlık izni aranmaz.

Bakanlık izni alınması

MADDE 6 – (1) 5 inci maddenin birinci fıkrasında sayılan şirketlerin kurulabilmesi için aşağıda belirtilen belgelerle başvurularak Genel Müdürlükten izin alınması zorunludur:

- a) Kurucuların imzaları noter tarafından onaylanmış esas sözleşme,
- b) Kuruluşu, diğer resmi kurumların uygun görüşünü veya iznini gerektiren şirketler için uygun görüş veya izin yazısı.

(2) 5 inci maddenin birinci fıkrasında sayılan şirketlerin, esas sözleşme değişikliklerinin genel kurulda görüşülebilmesi için aşağıda belirtilen belgelerle başvurularak Genel Müdürlükten izin alınması zorunludur:

- a) Esas sözleşme değişikliğine ilişkin yönetim kurulu kararının noter onaylı örneği,
- b) Esas sözleşmenin değişen maddesinin/maddelerinin yeni metni,
- c) Esas sözleşme değişikliği diğer resmi kurumların uygun görüşünü veya iznini gerektiren şirketler için uygun görüş veya izin yazısı,
- ç) Sermaye artırımına ilişkin esas sözleşme değişikliğinde;
 - 1) Sermayenin tamamının ödendiğine, karşılıksız kalıp kalmadığına ve şirket özvarlığının tespitine ilişkin yeminli mali müşavir veya serbest muhasebeci mali müşavir raporu,
 - 2) Sermaye artırımının iç kaynaklardan yapılması halinde, iç kaynaklardan karşılanan tutarın şirket bünyesinde gerçekten var olduğuna ilişkin yeminli mali müşavir veya serbest muhasebeci mali müşavir raporu, denetime tabi şirketlerde ise denetçinin bu tespitlere ilişkin raporu,
 - 3) Konulan aynı sermaye ile sermaye artırımı sırasında devralınacak işletmeler ve ayınların değerinin tespitine ilişkin mahkemece atanan bilirkişi tarafından hazırlanmış değerlendirme raporları,
 - 4) Konulan aynı sermaye üzerinde herhangi bir sınırlamanın olmadığına dair ilgili sicilden alınacak yazı,
 - 5) Aynı sermaye olarak konulan taşınmazın, fikri mülkiyet haklarının ve diğer değerlerin kayıtlı buldukları sicillere şerh verildiğini gösteren belge.
- d) Sermayenin azaltılmasına ilişkin esas sözleşme değişikliğinde; sermayenin azaltılmasına rağmen şirket alacaklılarının haklarını tamamen karşılayacak miktarda aktifin şirkette mevcut olduğunun belirlenmesine ilişkin yeminli mali müşavir raporu, denetime tabi şirketlerde ise denetçinin bu tespitlere ilişkin raporu.

(3) Bakanlık izninin, şirketin kuruluşunda ticaret sicili müdürlüğüne tescil başvurusundan önce, esas sözleşme değişikliklerinde ise genel kurul tarihinden önce alınması gerekir. Bakanlık izni alınmadan kuruluş ve esas sözleşme değişikliği işlemleri ticaret sicili müdürlüğüne tescil edilemez.

Sermayenin asgari tutarlara yükseltilmesi

MADDE 7 – (1) Sermayeleri ellibin Türk Lirasının altında olan anonim şirketler ile onbin Türk Lirasından az olan limited şirketlerin sermayelerini, 14/2/2014 tarihine kadar bu miktarlara yükseltmeleri gerekmektedir.

(2) Sermayelerini, 1/7/2012 tarihine kadar, mülga 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun 272 ve 507 nci maddeleri uyarınca Bakanlar Kurulunun 2001/3500 sayılı Kararı ile anonim ve limited şirketler için öngörülen asgari sermaye tutarına yükseltmeyen anonim ve limited şirketlerin de, birinci fıkra hükmü çerçevesinde sermayelerini yükseltmeleri gerekmektedir.

(3) Birinci ve ikinci fıkra kapsamında olan ve belirlenen süre içerisinde sermayelerini öngörülen tutarlara yükseltmeyen şirketler, bu sürenin sonunda infisah etmiş sayılırlar.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 8 – (1) 25/7/2003 tarihli ve 25179 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Anonim ve Limited Şirketlerin Kuruluş ve Ana Sözleşme Değişikliği İşlemlerine İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: İç Ticaret 2003/3) yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) 24/8/2002 tarihli ve 24856 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Anonim ve Limited Şirketlerin Sermayelerini Yeni Asgari Miktarlara Yükseltme Sürelerinin Uzatılmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: İç Ticaret 2002/4) yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 9 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 10 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Gümrük ve Ticaret Bakanı yürütür.

